

MOTION

Säkerställ likvärdig endometriosvård i Västerbotten

I september 2025 rapporterade Sveriges radio att det är stora skillnader i vården av endometrios. Endometrios innebär att det finns livmoderslemhinna eller celler som liknar livmoderslemhinna på andra ställen än inuti livmodern. Ett vanligt symtom är att ha mycket ont i samband med mens. De flesta behöver behandling för att slippa att ha ont, och andra besvär. Sveriges radio rapporterar att Västerbotten är det län i landet som skickar minst antal remisser till högspecialiserad endometriosvård.

Centerpartiet vill att kvinnor och män ska få en likvärdig vård. Genom mer forskning om kvinnors sjukdomar, ökade kunskaper i vården och tydlig uppföljning vill vi stänga kunskapsluckorna. Målet är en rättvis och jämställd vård där ditt kön inte avgör vilken hjälp du får.

Enligt 1177.se är det vanligt att de första symptomen kommer i tonåren. Vanliga symptom är kraftiga smärtor i magen, ryggen och benen vid mens och ägglossning och smärtor vid samlag. Även symptom som likar urinvägsinfektion och IBS, kraftig menstruation samt svårigheter att bli gravid är förekommande vid endometrios.

Dessa symptom är begränsande för kvinnans vardag och det drabbar kvinnor genom stora delar av livet. Från första menssen i tonåren till klimakteriet.

Att leva ett liv med smärta, kraftiga blödningar och svårigheter att bli gravid påverkar bland annat kvinnans frihet i vardagen, psykiska mående, möjligheter att klara av jobb och studier.

Det är känt att forskningen på kvinnosjukdomar inte är lika prioriterat över tid som sjukdomar som också drabbar män. Därför anser Centerpartiet att Region Västerbotten behöver göra sitt för att kompensera för den strukturella orättvisa som finns i hälso- och sjukvården kopplat till kvinnohälsa.

Centerpartiet föreslår därför regionfullmäktige besluta

Att	Region Västerbotten kartlägger remissmönster för misstänkt endometrios.
Att	Region Västerbotten säkerställer att primärvården har tydliga rutiner för utredning och remittering.
Att	Region Västerbotten inkluderar ungdomsmottagningar/elevhälsa i rutinerna för tidig upptäckt och vägledning till vidare utredning.
Att	Region Västerbotten redovisar hur vården för kvinnor med endometrios kan utvecklas för att säkerställa vård på lika villkor.
Att	Region Västerbotten genomför riktade kunskapshöjande insatser om endometrios för personal i primärvården i syfte att säkerställa tidig upptäckt, korrekt utredning och jämlik remittering.